

GREENPEACE

Greenpeaceko bazkide bihurtuz, *902 100 505 telefonora deitu edo www.greenpeace.es zuzenbidean sartu.

Ingurumenaren defentsan aktiboki parte hartuz, Greenpeaceko bolondres moduan. Kontakta ezazu gurekin zuzenbide honetan: participa@greenpeace.es

Energia aurrezteko eta zure hondakinak kudeatzeko moduen inguruko informazioa bilduz, hauek ere ibai bateko uren kalitatean eta kantitatean modu zuzenean eragiten duten faktoreak baitira.

Dagokion udaltxera zuzenduz eta ingurumena babesteko politikak gauzatu ditzan eskatuz. www.greenpeace.es gure web-orrarian kontsulta dezakezu "Campañas en defensa del medio ambiente. Una Guía para pasar a la acción" delakoa.

Test hau burutzeko eta "Greenpeace España c/San Bernardo, 107, 2805 Madrid" zuzenbidera bidaliz, material dokumental eta didaktiko moduan erabiltzeko aukera izan dezagun.

Ura modu arduratsu batean erabiltzeko zure etxe edo lorategian. Gogoan izan ura ez dela errekurtsu infinitu bat gurean. Etxean, landan eta industrietan beraz aurrezteko derrigorrezkoa da ingurumena mantenduko badugu.

ZUK ERE LAGUN DEZAKEZU...

Industriaren isurketen eragina ekin eta minimizatu behar da, kutsadurari amara eman behar zaio, hirietako hondakin-uren minimizatu behar da, nekazaritza ekologikoa sustatuz, ureztatzeen kudeaketa dazkagun ur-errekurtsioen prezioen gaineko politikak sortu eta hiritar, nekazari, abeltzain nahiz enpresari zuzenduriko etengabeko erretara hobekien moldatzen diren ko hezkuntza eta informazio kanpainak sustatuz.

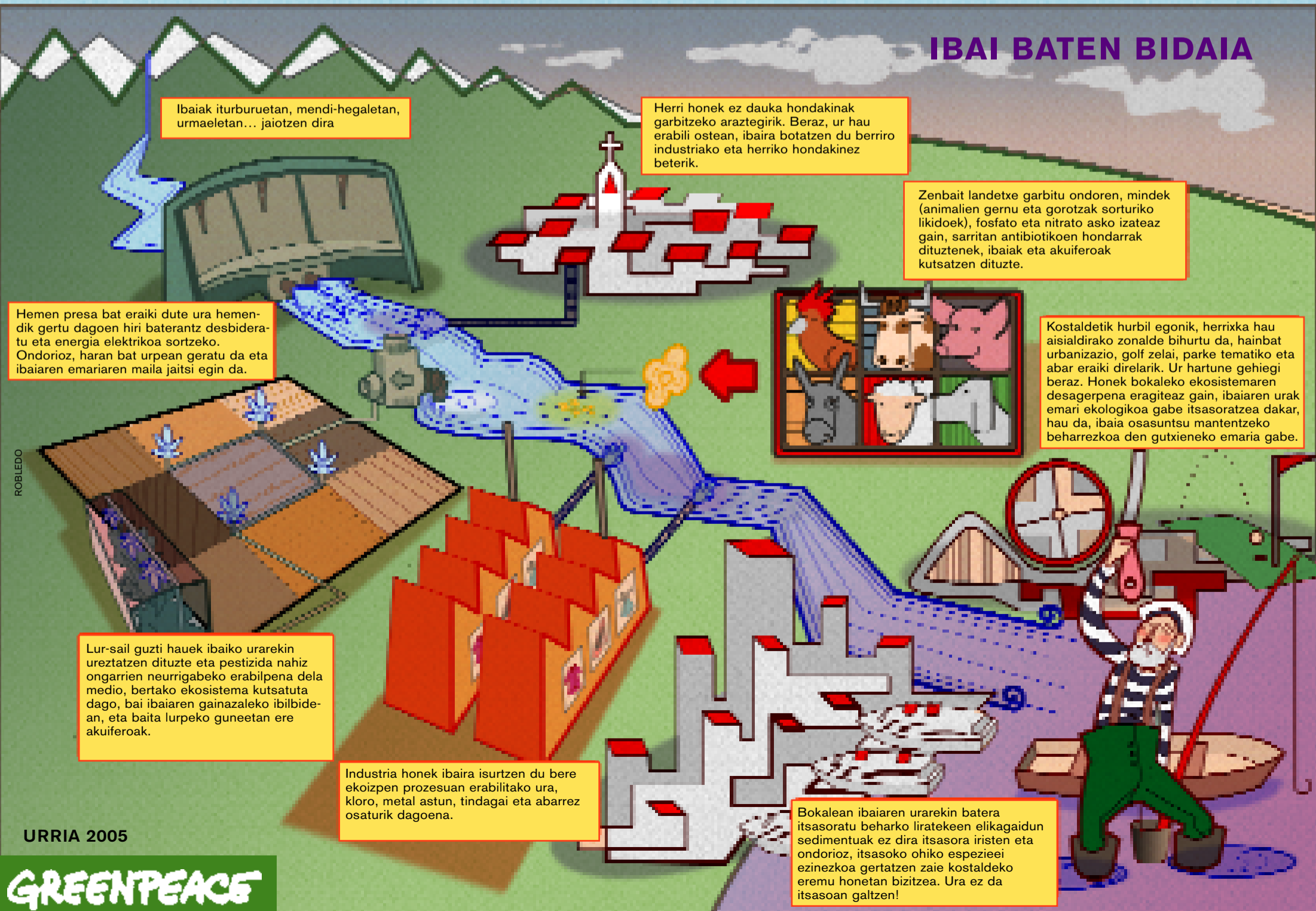
Hirietako isurketek sortzen duten nekazaritza eta abeltzaintza hondakinak beragintza kutsadura da, hirien eta nekazaritzaren hazteko hazkundea, ekin behar kitzeari uko egin behar diogu, ura-erren aurrezteak bultzatuko duten prezioen gaineko politikak sortu eta hiritar, nekazari, abeltzain nahiz enpresari zuzenduriko etengabeko erretara hobekien moldatzen diren ko hezkuntza eta informazio kanpainak sustatuz.

Uren eskariaren kontrolik gabeko hazkundea, ekin behar kitzeari uko egin behar diogu, ura-erren aurrezteak bultzatuko duten prezioen gaineko politikak sortu eta hiritar, nekazari, abeltzain nahiz enpresari zuzenduriko etengabeko erretara hobekien moldatzen diren ko hezkuntza eta informazio kanpainak sustatuz.

Ureztatzeak desageratuz eta laborantza motak eta teknikak landetxeen isurketak kontrolatuz.

GREENPEACEN ESKARIAK ETA PROPOSAMENAK URAREN KALITATEA ETA KUDEAKETA HOBETZEKO BIDEAN

IBAI BATEN BIDAIA

GURE UREN OSASUNA

URA izeneko txostenak gure ur kontinentalek bizi duten egoeraren ikuspegi orokor bat eskaintzen du. Arazo nagusia kalitatea da, ura kutsatua dagoenean ez baita egokia uretako bizitzarako edo kontsumorako. Politika hidraulikoak beti jarri izan ditu errekurtsio eta baliabideak infrastrukturetarako, baina ia deus ere ez gure uren kalitatearen egoera tamalgarria arintzeko.

Dakiguna zera da:

Gure ubideen %33 eta lurpeko uren zati bat, inondik inora onargarria ez den kalitate egoera batean daudela, Administrazioak berak onartzen duenez. Hala eta guztiz ere, ez dute arazo hau konpontzeko neuririk hartzen.

Uraren neurrigabeko eskaintzak errekurtsioen gehiegizko ustiapena eragin du eta kutsadura maila areagotu du. Sarritan metatzen milaka urte igaro behar izan duten ur fosilak erabiltzen ditugu eta gure erreserben zati handi bat kutsatzen ari gara.

Espainia da munduan milioi bat biztanleko urtegi gehien duen herrialdea eta hala ere, hornidura arazoak ditu. Biztanleko eta eguneko ur gehien kontsumitzen duen Europako Estatu gara (265 litro) eta baita beragatik gutxien ordaintzen dutenak ere (0,5 euros/m³).

TXOSTENA HIRU ZATITAN BANATUA DAGO:

URAREN LEGEDIAREN ESPARRUA ESPAINIAN:

Uraren erreferentzia-arteztarua 2004 urteaz geroztik uraren politika gidatzen duen Europako legea, zeina 2015. urtea baino lehen bere osotasunean bete beharrekoa den. Azken honen ardatza kalitateari eustea da eta herri-lan hidraulikoen ugaritzea gaitzesten du.

URAREN KUDEAKETA TXARRAREN ONDORIO-AK:

Uraren kalitatea murrizten ari diren zeharkako arazoak: garbiketa eza, nekazaritza eredia, kutsadura, eredu energetikoa, turismoa...

INGURUMENAREN EGOERA ARRO HIDROGRAFIKO DESBERDINETAN:

Estatuan dauden arro guztien analisi kualitatibo bat, non uraren erabilpena eta kutsadura maila deskribatzen diren.

Txosten hau burutu ahal izateko gure erakundeko bolondresen laguntza izan dugu; halaber, ondorengo erakundeetako zenbait aditurena: "Nueva Cultura del Agua" Fundazioa, Madrilgo Unibertsitate Politeknikoa, Bartzelonako Unibertsitatea, Madrilgo Unibertsitate Autonomoa eta Zaragozako Unibertsitatea.

Txostena kontsulatu nahi duena, gure web-orrian sar daiteke: <http://www.greenpeace.org/espana/>

Greenpeacek zera proposatzen dizu: ingurune naturalen batera irteera bat egiten duzun hurrengoan, bertako ibai edo erreken egoera zein den egiaztatzea. Horretarako ibaiaren osasunaren inguruan erabilgarriak izan daitezkeen ezaugarri batzuk emango dizkizugu.

Anima zatez, erabili test hau eta goza ezazu ibaietaz!

ZURE IZENA

POSTA ELEKTRONIKOA

DATA

ORDUA

IBAIAREN LEKU ETA ZATIA

Marka ezazu aukera bat bertan topatu duzunaren arabera. Urdina bada, osasuntsu dagoenaren seinale; beltza bada, ibai horren osasuna kezkarria da.

INGURUNEA - Atal honetan, antropizazio edo gizakiaren eraginaren maila argitu dezakegu.

Ibaiaren gunetik ikus dezakezu nolabaiteko eraikuntza edo eraikin artifizialik?

Ez BAI

Herriren batetik gertu bazaude, nora isurtzen ditu herri horrek hondakin-urak?

- Urak garbitzeko araztegi bat dauka eta ez da usain desatseginik nabaritzen.
- Ibaira isurtzen ditu garbitu gabe.
- Araztegia badauka, baina usaina nahiko desatsegina da.

Ezagutzen duzu presa edo urte-girik inguruan?

- Bai, neurri txikikoa.
- Ez
- Bai, neurri handikoa.

Ba al dago inguruan landetxerik edo/eta landaturiko eremurik edo behintzat ekintza hauen arrastorik?

- Ez
- Bai, landaturiko zenbait eremu daude eta animaliak ikusten dira bazkatzen.
- Bai, monolaborantzarako eremuak daude eta/edo negutegiak eta/edo landetxeak, baina animaliarik ez dut ikusten bazkatzen.

URAREN KALITATEA - Erabili zure zentzumen guztiak zu zauden ibai edo erreko uraren egoera egiaztatzeko.

Begira ezazu zein kolore duen ibaiak. Uretan txartel plastifikatu bat sartzen baduzu, zein sakoneratan hasten da irakurtzeko ezintasuna?

Egiazta ezazu, lehenik eskuaz eta gero termometro baten laguntzaz, ibaiaren tenperatura.

Zeintzuk dira ibai inguruan identifikatuzko usainak?

Bertako adineko norbaitekin kontsulta ezazu duela 50 urteko egoera gaurkoaren berdina ote zen.

Erantzuna ezezkoa bada, saia zaitetz zergatik aldatu den jakiten eta idatz ezazu hemen:

Edan al daiteke ibai honetako ura?

BAI Ez

Isilik geratuz gero, zer entzuten duzu?

Ibai baten inguruko berezko soinuak.

Soinu artifizialak.

BIODIBERTSITATEA

Atal honetan bioadierazleen bila gabiltza, hau da, ibaiaren osasuna adierazten diguten espezieen bila. Marka itzazu x batez ikusi dituzunak edo aztarnaren bat utzi dutenak; arrastorik, gorotza, mudak...

- apoarnatuak
- burrentziak
- zumeak
- gizakiak sarturiko arrainak
- larbak
- armiarmak
- makalak edo burzuntzak
- karramarroak
- urtxakur edo nutriak
- hegaztiak
- ur-dilistak
- zapatarriak
- sorgin-orratzak
- zapo edo igelak
- arrain autoktonoak

GREENPEACE